

SASKAŅOTS
Profesionālās izglītības un nodarbinātības
trīspusējās sadarbības apakšpadomes
2018. gada 15. augusta sēdē, protokols Nr.6.
(grozīts Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās
sadarbības apakšpadomes 2019.gada 12.jūnija sēdē, protokols Nr.4.)

KUĢA SALDĒŠANAS IEKĀRTU MEHĀNIĶIS PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

1. Specializācijas vai saistītās profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķis	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI))
2. Profesijas nosaukums	
<p>Profesija, kvalifikācijas līmenis:</p> <p>Kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķis ir specializācija profesijai Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis, 3. PKL atbilst 4. LKI.</p> <p>Kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķis strādā uz refrižeratorkuģiem, sašķidrinātās gāzes tankkuģiem, pasažieru kuģiem, zvejas kuģiem u.c., ekspluatē kuģu aukstumsistēmas mašīntelpās un uz klāja, arī kravas tilpņu un konteineru aukstumsistēmas, gaisa kondicionēšanas sistēmas, sašķidrinātās gāzes tankkuģu kravas apstrādes sistēmas, uzrauga to darbību, nodrošinot kravas pārvadājumu tehnoloģiskā režīma ievērošanu, veic tehnisko apkopi un remontu, ievēro darba aizsardzības, kuģošanas drošības, vides aizsardzības un saistošo nacionālo un starptautisko normatīvo aktu prasības un labu jūras praksi.</p> <p>Kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķis var strādāt uz Latvijas vai citu valstu karogu kuģiem starptautiskajā kuģošanā ar nosacījumu, ka viņa profesionālās kompetences atbilst normatīvajos aktos par jūrnieku sertificēšanu noteiktajām prasībām.</p> <p>Kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķa kvalifikāciju iegūst pēc aukstumiekārtu sistēmu tehniķa kvalifikācijas iegūšanas¹, apgūstot ar VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistru saskaņotu kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķa izglītības programmu un tās ietvaros izejot obligāto kvalifikācijas praksi uz kuģiem jūrā.</p> <p>Uz kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķa profesiju attiecināmi aukstumiekārtu sistēmu tehniķa profesijas pienākumi un uzdevumi, kā arī šādi papildu pienākumi:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kuģa aukstumsistēmu ekspluatācija, tehniskā apkope un remonts;2. Rūpes par kuģa un cilvēku drošību un jūras vides piesārņojuma novēršanu no kuģiem.	

¹ Kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķa kvalifikāciju var iegūt arī pēc citas aukstumiekārtu sistēmu tehniķa kvalifikācijai līdzvērtīgas trešā vai augstāka līmeņa profesionālās kvalifikācijas iegūšanas, kas ietver aukstumiekārtu sistēmu tehniķa kvalifikācijai atbilstošas zināšanas un prasmes (kompetences).

**3. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes un attieksmes,
zināšanas un PROFESIONĀLĀS kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
3.1.	Ekspluatēt kuģa aukstumsistēmas atbilstoši tehnoloģiskajam režīmam un ekspluatācijas noteikumiem.	<p>Sagatavot refrīžerorkuģa kravas tilpņu aukstumsistēmas darbam.</p> <p>Piedalīties refrīžerorkuģa kravas tilpņu sagatavošanā kravas uzņemšanai.</p> <p>Pieslēgt refrīžerorkonteinerus kuģa elektroenerģijas avotam.</p> <p>Sagatavot kuģa gaisa kondicionēšanas sistēmas darbam.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Kuģa uzbūves un teorijas pamati. Refrīžerorkuģi: iedalījums, konstruktīvās atšķirības, pielietošanas jomas un pārvadājamā krava. Uz kuģiem pielietotās aukstumsistēmas, to iedalījums un konstruktīvās īpatnības. Kuģa enerģētisko iekārtu iedalījums un to mijiedarbība. Kuģa inženiertehniskās sistēmas un mehānismi: vispārējā uzbūve, darbības principi, galvenie darbības raksturlielumi. Elektroenerģijas ražošanas, pārveidošanas un sadales principi uz kuģa. Elektrisko sistēmu un patērētāju klasifikācija pēc to nozīmīguma. Pārtikas u.c. dzesējamās kravas pārvadājumu tehnoloģijas pamati. Uzglabāšanas laikā ātrbojīgā kravā notiekošie procesi. Iespējamās augu (augļu, dārzeņu u.c.) slimības un to pazīmes. Principi, kas jāievēro, izvietojot kravu tilpnēs. Kuģa gaisa kondicionēšanas sistēmu veidi, pielietojums, uzbūve un darbības principi. Dzīvojamo u.c. telpu mikroklimats: sanitārās, higiēnas un komforta prasības.</p>	<p>Spēja ekspluatēt kuģa aukstumsistēmas atbilstoši tehnoloģiskajam režīmam un ekspluatācijas noteikumiem.</p>
4. LKI				

		<p>Iedarbināt kuģa aukstumsistēmas atbilstoši darbības drošuma noteikumiem.</p>	<p>Kuģa aukstumsistēmu, arī kravas tilpņu, izolācijas materiāli un uzbūve. Kuģa aukstumsistēmu automātiskās vadības, kontroles un aizsardzības sistēmu uzbūve un darbības principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Kuģa kravas tilpņu aukstumsistēmu ekspluatācijas noteikumi.</p>		
		<p>Uzraudzīt kuģa aukstumsistēmu darbību, īpaši attiecībā uz temperatūras režīmu un atmosfēras sastāvu.</p>	<p>Ātrbojīgu produktu tehnoloģiskie režīmi, pārvadājot tos ar jūras transportu. Kravas tilpņu ventilēšanas, jonizēšanas un priekšdzesēšanas principi. Kuģa refrīžerorkonteineru aukstumsistēmu ekspluatācijas noteikumi.</p>		
		<p>Savlaicīgi atklāt novirzes no normas un kļūmes kuģa aukstumsistēmu darbībā, pareizi tās interpretēt un atbilstoši rīkoties.</p>	<p>Kuģa gaisa kondicionēšanas sistēmu ekspluatācijas noteikumi. Kuģa aukstumsistēmu, īpaši kravas tilpņu, refrīžerorkonteineru un gaisa kondicionēšanas aukstumsistēmu, iedarbināšanas kārtība. Kuģa aukstumsistēmu darbības drošuma noteikumi.</p>		
		<p>Uzturēt kuģa aukstumsistēmu ekspluatācijas žurnālu un veikt citus pierakstus.</p>	<p>Temperatūras režīma un atmosfēras sastāva kravas tilpnēs, refrīžerorkonteineros un dzīvojamās telpās uzturēšanas principi. Iespējamās kļūmes kuģa aukstumsistēmu darbībā, to pazīmes, diagnosticēšanas un novēršanas paņēmieni. Kuģa aukstumsistēmu ekspluatācijas laikā veicamie pieraksti.</p>		
3.2.	Veikt kuģa aukstumsistēmu tehnisko apkopi un remontu.	Veikt kuģa aukstumsistēmu un to elementu tehnisko apkopi un remontu atbilstoši ekspluatācijas un remonta noteikumiem un labai jūras praksei.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Kuģa aukstumsistēmās izmantojamie primārie un sekundārie aukstumaģenti un eļļas, to izvēles kritēriji.	Spēja veikt kuģa aukstumsistēmu tehnisko apkopi un remontu atbilstoši ekspluatācijas un remonta noteikumiem un labai jūras praksei.	4. LKI

	<p>Atsākt kuģa aukstumsistēmu ekspluatāciju atbilstoši ekspluatācijas un remonta noteikumiem un labai jūras praksei.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Kuģa aukstumsistēmu tehniskās apkopes un remonta organizācijas principi. Kuģa rezerves daļu krājumu plānošanas, uzturēšanas un pasūtīšanas principi. Kuģa plānotās tehniskās apkopes un remonta sistēmas (<i>Planned maintenance system</i>) principi un speciālo lietojumprogrammu (<i>AMOS</i> u.tml.) lietošanas pamati. Kuģa aukstumsistēmu tehniskās apkopes īpatnības: hermētiskuma pārbaude, noplūžu meklēšana, kompresora eļļas papildināšana un nomaiņa, aukstumaģenta papildināšana un nomaiņa, atgaisošana, mitruma izvadīšana, atkausēšana, sistēmas izpūšana ar slāpekli, lodēšana un valcēšana. Aukstumaģenta noplūžu atklāšanas sistēmas (<i>leak detection system</i>) tehniskā apkope un remonts, arī kalibrēšana ar etalongāzi. Sekundārā aukstumaģenta (sālsūdens) pagatavošanas principi. Kuģa aukstumsistēmu elementu tehniskā apkope un remonts: kompresori, iztvaicētāji, kondensatori, ventilatori, eļļas atdalītāji, filtri, kontrolmēraparatūra, armatūra u.c. Kuģa aukstumsistēmu automātiskās vadības, kontroles un aizsardzības sistēmu tehniskās apkopes un remonta principi. Kuģa aukstumsistēmu veiktspējas pārbaudes metodes.</p>		
	<p>Veikt kuģa aukstumsistēmu darbības pārbaudi atbilstoši ekspluatācijas un remonta noteikumiem un labai jūras praksei.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Kuģa aukstumsistēmu tehniskās apkopes un remonta organizācijas principi. Kuģa rezerves daļu krājumu plānošanas, uzturēšanas un pasūtīšanas principi. Kuģa plānotās tehniskās apkopes un remonta sistēmas (<i>Planned maintenance system</i>) principi un speciālo lietojumprogrammu (<i>AMOS</i> u.tml.) lietošanas pamati. Kuģa aukstumsistēmu tehniskās apkopes īpatnības: hermētiskuma pārbaude, noplūžu meklēšana, kompresora eļļas papildināšana un nomaiņa, aukstumaģenta papildināšana un nomaiņa, atgaisošana, mitruma izvadīšana, atkausēšana, sistēmas izpūšana ar slāpekli, lodēšana un valcēšana. Aukstumaģenta noplūžu atklāšanas sistēmas (<i>leak detection system</i>) tehniskā apkope un remonts, arī kalibrēšana ar etalongāzi. Sekundārā aukstumaģenta (sālsūdens) pagatavošanas principi. Kuģa aukstumsistēmu elementu tehniskā apkope un remonts: kompresori, iztvaicētāji, kondensatori, ventilatori, eļļas atdalītāji, filtri, kontrolmēraparatūra, armatūra u.c. Kuģa aukstumsistēmu automātiskās vadības, kontroles un aizsardzības sistēmu tehniskās apkopes un remonta principi. Kuģa aukstumsistēmu veiktspējas pārbaudes metodes.</p>		

3.3.	Ekspluatēt sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas sistēmas apstrādes sistēmas.	Sagatavot sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas sistēmu, arī kravas tankus un mehānismus, kravas operācijām.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sašķidrinātās gāzes tankkuģu klasifikācija un ar tiem pārvadājamo kravu (gāzu un to maisījumu) veidi (dabagāze, naftas gāze, ķīmiskās gāzes u.c.).</p> <p>Gāzes pārvadājumu tehnoloģijas pamati.</p> <p>Ar gāzes tankkuģiem pārvadājamo gāzu ķīmiskās un fizikālās īpašības, sastāvs, galvenie raksturlielumi, uzliesmojamība.</p> <p>Gāzu un to maisījumu termodinamikas pamati, arī termodinamiskās īpašības un raksturlielumi, gāzu likumi, sašķidrināto gāzu stāvokļa diagrammas.</p> <p>Sašķidrinātās gāzes lietišķās termodinamikas pamati.</p> <p>Kriogēno temperatūru ietekme un materiālu, īpaši tērauda, mehāniskajām īpašībām (trauslumlūzums).</p> <p>Sašķidrinātās gāzes tankkuģa speciālo sistēmu uzbūve un darbības princips, arī izgatavošanas materiāli: šķidrās un gāzveida kravas cauruļvadi un kolektori, armatūra, kravas filtri, starplikas, termoizolācija, gāzu atkārtotas sašķidrināšanas sistēma, sašķidrinātās gāzes izsmidzināšanas sistēma, ventilēšanas sistēma, inertās gāzes sistēma, slāpekļa sistēma u.c.</p> <p>Sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas tanki: tipi, konstrukcija, izgatavošanas materiāli, termoizolācija, primārās un sekundārās drošības barjeras, drošības aprīkojums u.c.</p> <p>Sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas sistēmu mehānismu - galveno un avārijas kravas sūkņu, kravas kompresoru, siltummaiņu (iztvaicētāju un kondensatoru) – veidi, uzbūve,</p>	Spēja ekspluatēt sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas apstrādes sistēmas atbilstoši kravas plānam un tehnoloģiskajam režīmam, kā arī ekspluatācijas noteikumiem un kuģa procedūrām.	4. LKI
		Uzraudzīt kravas iekraušanas cauruļvadu un šļūteņu, arī gāzes tvaika atgriezeniskā cauruļvada, pieslēgšanas un atslēgšanas procesa atbilstību saistošajiem noteikumiem.			
		Nodrošināt kravas sistēmas un tās kontrolmērierīču darbību kravas operāciju laikā atbilstoši kravas plānam un ekspluatācijas noteikumiem.			

	<p>Uzturēt kravas parametrus (temperatūru, spiedienu, atmosfēras sastāvu tankos) kravas operāciju un pārgājiena laikā atbilstoši kravas plānam un tehnoloģiskajam režīmam.</p>		<p>darbības princips. Sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas sistēmu un mehānismu automātiskās vadības, kontroles un aizsardzības sistēmu, arī gāzu koncentrācijas noteikšanas sistēmu un gāzu parauga noņemšanas sistēmu, uzbūve un darbības princips. Saskarnes “kuģis – krasts” un “kuģis – kuģis” sistēmas un to darbības principi. Kravas kontrolmērierīču (līmeņa, spiediena, temperatūras u.c.) veidi, uzbūve un darbības principi. Kravas plāna būtība un izpildes principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Gāzu vārišanās temperatūras atkarība no spiediena. Kravas operāciju avārijas apturēšanas sistēmas (<i>Cargo transfer emergency shutdown system</i> jeb <i>ESDS</i>) uzbūve un darbības princips, arī testēšanas kārtība.</p>		
	<p>Uzraudzīt kravas tanku un cauruļvadu izolācijas stāvokli un atmosfēras sastāvu drošības barjerās.</p>		<p>Speciālo kravas sistēmu vadības lietojumprogrammu (<i>Honeywell, Kongsberg</i> u.c.) lietošanas principi. Kuģa procedūras gāzes tankkuģa kravas sistēmas sagatavošanai kravas operācijām, arī kravas tanku un cauruļvadu sagatavošana, obligātās drošības pārbaudes u.c. Kravas iekraušanas cauruļvadu (<i>loading arms</i>) un šļūteņu, arī gāzes tvaika atgriezeniskā cauruļvada (<i>vapour return line</i>), pieslēgšanas noteikumi. Kravas paraugu noņemšanas kārtība. Kravas sistēmas elementu – armatūras, kompresoru, atkārtotas sašķidrināšanas iekārtu (<i>re-liquefaction plant</i>), siltummaiņu, kravas sūkņu u.c. – ekspluatācijas noteikumi.</p>		

		<p>Pastāvīgi dokumentēt kravas parametrus gāzes (kravas) operāciju žurnālā atbilstoši noteiktajai kārtībai.</p>	<p>Saskaņotu kravas operāciju uz kuģa un krastā īstenošanas noteikumi, arī attiecībā uz ārkārtas situācijām (<i>ship - shore checklist</i>).</p> <p>Sašķidrinātās gāzes tehnoloģiskā režīma uzturēšanas principi.</p> <p>Kravas tanku piepildīšanas (<i>topping-up</i>) un iztukšošanas (<i>stripping</i>) principi, arī kārtība, kā tiek īstenota pārslēgšanās uz citu tanku.</p> <p>Gāzu atkārtotas sašķidrināšanas iekārtas ekspluatācijas noteikumi.</p> <p>Iztvaikojušās gāzes (<i>boil-off gas</i>) sadedzināšanas kārtība: tvaika katlos, iekšdedzes dzinējos, gāzes sadedzināšanas kamerā (<i>gas combustion chamber</i>).</p> <p>Kārtība, kādā tiek veikta gāzes tvaika izlaišana atmosfērā (<i>dump-off</i>) caur ventilācijas mastiem (<i>vent mast risers</i>) (ārkārtas gadījumā).</p> <p>Inertās gāzes un slāpekļa ģenerators ekspluatācijas noteikumi.</p> <p>Kravas tanku drošības barjeru un izolācijas ekspluatācijas noteikumi.</p> <p>Gāzes (kravas) operāciju žurnāla aizpildīšanas kārtība.</p>		
3.4.	<p>Veikt sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas sistēmu un tās elementu tehnisko apkopi un remontu.</p>	<p>Veikt sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas sistēmu un tās elementu tehnisko apkopi un remontu atbilstoši ekspluatācijas un remonta noteikumiem un labai jūras praksei.</p> <p>Atsākt sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas sistēmu un tās elementu ekspluatāciju atbilstoši ekspluatācijas un remonta noteikumiem un labai jūras praksei.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Kravas sūkņu, drošības vārstu, kravas līmeņa mērierīču, kravas kompresoru u.c. remonta kārtība.</p> <p>Vārstu attālinātās vadības sistēmas apkopes un remonta kārtība.</p> <p>Kravas sistēmas un tās elementu nepieciešamo un obligāto testu veikšanas kārtība.</p>	<p>Spēja veikt sašķidrinātās gāzes tankkuģa kravas sistēmu un tās elementu tehnisko apkopi un remontu atbilstoši ekspluatācijas un remonta noteikumiem un labai jūras praksei.</p>	4. LKI

3.5.	Ievērot jūrniecības jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasības, veselības un darba aizsardzības principus uz kuģa.	Rūpēties par personīgo veselību uz kuģa.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Stress un tā ietekme uz veselību un darba kvalitāti. Nogurums un tā ietekme uz veselību un darba kvalitāti. Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (IMO) vadlīniju par noguruma mazināšanu un tā pārvaldību ieteikumi. Starptautiskā jūrnieku labklājības un atbalsta tīkla (ISWAN) u.tml. vadlīniju ieteikumi personīgās veselības veicināšanai uz kuģa. Gāzu, to maisījumu un kriogēno temperatūru iedarbība uz cilvēka organismu. Saistošo starptautisko (SOLAS, MLC, STCW konvencijas u.tml.) un nacionālo normatīvo aktu prasības, arī attiecībā uz gāzes tankkuģiem (IGC kodekss u.c.).</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Kvalitatīvas atpūtas un miega ietekme stresa un noguruma mazināšanā. Aktīva un veselīga dzīvesveida principi. Droša, veselīga un pilnvērtīga uztura pamati. Personīgās higiēnas prasības. Darba un veselības aizsardzības prasības, strādājot uz kuģa, arī slēgtās telpās, augstumā u.tml. Darba aizsardzības prasības darbā ar kuģa aukstumiekārtām. Drošas smagu un lielgabarīta priekšmetu celšanas un pārvietošanas metodes. Drošības noteikumi, strādājot ar vielām, kas var radīt ķīmisko un bioloģisko apdraudējumu. Drošības pamatnostādnes darbā ar kuģa augstsprieguma (virs 1000 V) sistēmām.</p>	Spēja ievērot jūrniecības jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasības, veselības un darba aizsardzības principus darba pienākumu veikšanā uz kuģa.	4. LKI
		Piemērot darba aizsardzības procedūras uz kuģa.			
	Ievērot jūrniecības jomu reglamentējošo starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasības.				

			Elektriskā trieciena cēloņi uz kuģa un piesardzības pasākumi tā novēršanai. Atļauju bīstamu darbu veikšanai nozīme un to saņemšanas kārtība.		
3.6.	Ievērot kuģa darba organizācijas kārtību.	<p>Ievērot sardžu uzturēšanas un dežūru veikšanas principus atbilstoši pieņemtai praksei un kuģa procedūrām.</p> <p>Ievērot komandas darba principus uz kuģa.</p> <p>Skaidri un nepārprotami nodot un saņemt darba pienākumu veikšanai nepieciešamo informāciju.</p> <p>Lietot iekšējo sakaru sistēmas, sekmīgi pārraidot un saņemot ziņojumus.</p> <p>Ievērot veicamo darbu prioritāti un saistošos kapteiņa un kuģa virsnieku norādījumus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Darba organizācija uz kuģa, subordinācija un atbildības jomas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Sardzes un dežūru pieņemšanas, īstenošanas un nodošanas procedūras. Komandas darba principi. Labas jūras prakses principi. Efektīvas komunikācijas metodes. Kuģa iekšējo sakaru sistēmu lietošanas noteikumi.</p>	Spēja ievērot kuģa darba organizācijas kārtību, piemērojot kuģa procedūras, komandas darba un efektīvas komunikācijas principus.	4. LKI
3.7.	Lietot profesionālo angļu valodu darba pienākumu veikšanā.	<p>Sazināties angļu valodā ar kuģa apkalpi un citām kuģa operācijās iesaistītām personām darba pienākumu veikšanā.</p> <p>Lietot darba pienākumu veikšanā nepieciešamās rokasgrāmatas un citas inženiertehniskās publikācijas angļu valodā.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Komunikācija angļu valodā dažādās darba un sadzīves situācijās. Vispārējā jūrniecības, kuģu mehānikas un siltumtehnikas terminoloģija angļu valodā. Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (IMO) Jūras sakaru standartfrāzes.</p>	Spēja skaidri un saprotami sazināties angļu valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanā, pielietojot jūrniecības terminoloģiju un IMO Jūras sakaru standartfrāzes.	4. LKI
3.8.	Ievērot jūras vides piesārņojuma novēršanas prasības.	Piemērot jūras vides piesārņojuma novēršanas procedūras.	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Piesārņojuma no kuģiem ietekme uz jūras vidi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> 1973. gada Starptautiskās konvencijas par piesārņojuma novēršanu no kuģiem (MARPOL konvencija) prasības. Naftas produktus saturošu ūdeņu, notekūdeņu, atkritumu apstrādes u.tml.</p>	Spēja ievērot vides piesārņojuma novēršanas prasības atbilstoši MARPOL konvencijas un nacionālo normatīvo aktu prasībām un kuģa procedūrām.	4. LKI

		Nekavējoties rīkoties noplūžu vai piesārņojuma gadījumā atbilstoši MARPOL konvencijas un nacionālo normatīvo aktu prasībām un kuģa procedūrām.	iekārtu ekspluatācijas noteikumi. Rīcības plāns naftas u.c. produktu noplūdes gadījumā (SOPEP, SMPEP u.tml.). <u>Lietošanas līmenī:</u> Naftas produktus saturošu ūdeņu, notekūdeņu un atkritumu apstrādes kārtība. Noplūžu likvidēšanas un norobežošanas aprīkojuma un līdzekļu izvietojums uz kuģa un lietošanas principi.		
3.9.	Rīkoties ārkārtas situācijās uz kuģa.	Nekavējoties rīkoties kuģa trauksmes laikā atbilstoši ārkārtas situācijas veidam, kuģa trauksmju sarakstam un rīcības plāniem ārkārtas situācijās.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Personu evakuācijas kārtība, arī evakuācija ar helikoptera palīdzību no kuģa vai glābšanās līdzekļa. Kuģa mācību trauksmju nozīme. Ugunsgrēku veidi un stadijas. Statiskās elektrības rašanās cēloņi uz gāzes tankkuģa un to bīstamība. Bīstamo zonu iedalījums uz gāzes tankkuģa. Glābšanās peldlīdzekļu un glābšanas dežūrlaivu nolaišanas/pacelšanas ierīču darbības principi. Raksturīgie ievainojumi un saslimšanas uz kuģa. Cietušās personas pārvietošanas un transportēšanas paņēmieni. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kuģa trauksmes un briesmu signāli. Trauksmes izziņošanas kārtība. Piesardzības pasākumi personu drošībai un aizsardzībai ārkārtas situācijās.	Spēja rīkoties ārkārtas situācijās uz kuģa atbilstoši to veidam, kuģa trauksmju sarakstam, rīcības plāniem ārkārtas situācijās un kuģa procedūrām.	4. LKI
		Rīkoties elektroenerģijas padeves pārtraukuma gadījumā atbilstoši kuģa procedūrām.			

		Dzēst ugunsgrēku uz kuģa.	Rīcība ārkārtas situācijās uz gāzes tankkuģa: gāzveida vai šķidrās kravas noplūde drošības barjerās, avārijas kravas sūkņa uzstādīšanas kārtība, kravas izmešana jūrā (<i>jettison</i>) u.c. Kuģa procedūras rīcībai elektroenerģijas padeves pārtraukuma (<i>blackout</i>) un visu enerģētisko sistēmu pilnas atslēgšanās (<i>dead ship</i>) gadījumā. Ugunsgrēka izcelšanās risku samazināšanas paņēmieni.		
		Izmantot dzīvības glābšanas līdzekļus.	Ugunsdrošības noteikumi uz kuģa, īpaši uz gāzes tankkuģa. Kuģa ugunsdzēsības sistēmu pielietošanas principi. Procedūras rīcībai ugunsgrēka gadījumā un ugunsgrēka dzēšanas metodes, arī ja ugunsgrēks saistīts ar naftas produktu, gāzes u.tml. sistēmām. Izdzīvošanas paņēmieni jūrā. Pienākumi kuģa atstāšanas un glābšanās trauksmes laikā. Individuālo glābšanās līdzekļu veidi un pielietojums.		
		Sniegt pirmo palīdzību uz kuģa.	Glābšanās peldlīdzekļu un glābšanas dežūrlaivu nolaišanas, pacelšanas un darbināšanas procedūras. Glābšanās peldlīdzekļu un glābšanas dežūrlaivu aprīkojuma, arī radioiekārtu, avārijas radioboja EPIRB, radiolokācijas atbildētāja SART, hidrotērpu un termiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanas kārtība. Pirmās palīdzības sniegšanas paņēmieni uz kuģa.		

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	<p>Latvijas Darba devēju konfederācija.</p> <p>Profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Edijs Štāls – eksperts, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra Konvencionālās uzraudzības daļas vecākais inspektors; – Elīna Strode – eksperte, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra Konvencionālās uzraudzības daļas vecākā inspektore; – Kalvis Innuss – eksperts, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra vadītāja vietnieks; – Māris Cinkmanis – eksperts, Ventspils brīvdostas pārvalde, kuģa saldēšanas iekārtu mehāniķis; – Valdis Vārvs – eksperts, AS "Rīgas Siltums" Mācību centra vadītājs; – Jāzeps Spridzāns – moderators, Latvijas Kuģu kapteiņu asociācijas prezidents; – Lana Giptere – moderatora asistente, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra lietvedības sekretāre. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bruno Braunšteins – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākais eksperts satura izstrādes jautājumos.
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> – Ilze Raudiņa – Ekonomikas ministrijas Nozaru politikas departamenta vecākā eksperte; – Līga Saleniece – Latvijas Darba devēju konfederācijas Profesiju standartu izstrādes projektu vadītāja; – Valdis Vārvs – A/S "Rīgas siltums" Mācību centra vadītājs; – Edijs Štāls – VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra konvencionālās uzraudzības daļas vecākais inspektors; – Anda Kazuša – PIKC "Rīgas Tehniskā koledža" Autotransporta un ražošanas tehnoloģiju katedras vadītāja"; – Ieva Suškeviča – Valsts izglītības satura centra Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesionālās kvalifikācijas prasību NEP atzinums	20.05.2019.
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	12.06.2019.
Profesionālās kvalifikācijas prasību iepriekš saskaņotās redakcijas	Nav